

ZIJN DE GIBBONS RECHTSHANDIG?

De mensch is van nature rechtshandig; door de onderzoekers, die zich met deze kwestie hebben beziggehouden, wordt de oorzaak van deze aangeboren rechtshandigheid gezocht in een eigenaardigheid in de vertakking van de uit de linkerkamer van het hart ontspringende groote lichaamsslagader. Tengevolge van deze eigenaardigheid wordt de linkerhelft van de hersenen, van waaruit de bewegingen van den rechterarm worden gedirigeerd, beter met bloed verzorgd dan de rechterhelft. Deze eigenaardigheid in de vertakking van de groote lichaamsslagader wordt door onzen landgenoot Prof. BOLK in verband gebracht met de ligging van het hart, dat bij de viervoetige zoogdieren op het borstbeen rust maar bij den mensch tengevolge van de opgerichte houding op het middenrif gezakt en dientengevolge eenigszins omgedraaid is.

De Engelsche onderzoeker CUNNINGHAM heeft bij eenige, indertijd in den dierentuin te Edinburg, gedane onderzoekingen zoomin bij orang-oetan en chimpanseé, als bij een der lagere apen eenige aanduiding van aangeboren rechtshandigheid kunnen vinden.

Hoe is het in dit opzicht echter met onze gibbons gesteld, met de wau-wau, met de siamang en met de oengko? De gibbons staan, wat het vermogen om recht op te loopen en vermoedelijk ook wat den bouw van den voet betreft, aanmerkelijk nader bij den mensch dan orang-oetan en chimpanseé. Bij een oengko, die ik van 1907 tot 1910 heb gehad waren inderdaad duidelijke aanwijzingen van aangeboren rechtshandigheid aanwezig. De gibbons drinken gewoonlijk op een eigenaardige wijze, zij doopen hun hand in het water, brengen deze dan boven hun hoofd en laten het water van de hand afdruipe in den mond of likken de vingers af. Mijn oengko at haar ontbijt van brood in melk geweekt op dezelfde wijze en ik heb haar dit nooit anders dan met de rechterhand zien doen.

Bij verdere opzettelijke proeven die door DR. TH. G. VAN VOGELPOEL en schrijver dezes genomen werden, om na te gaan of bij het grijpen naar snel bewegende voorwerpen ook bij voorkeur de rechterhand zou worden gebruikt, hebben wij echter geen voorkeur voor een van beide handen kunnen waarnemen.

Het is dan ook feitelijk nog niet mogelijk een exact antwoord te geven op de vraag of de gibbons rechtshandig zijn. Het is daarom, dat ik een beroep zou willen doen op alle lezers van de Tropische Natuur die in de gelegenheid zijn gibbons hetzij in gevangenschap of in vrijheid te observeeren, om eens zorgvuldig na te gaan: 1^e of de gibbons algemeen bij het drinken uitsluitend of bij voorkeur de rechterhand gebruiken? en 2^e zoo ja, of er dan behalve bij deze drinkbeweging misschien nog andere aanduidingen van rechtshandigheid zijn waar te nemen?

Schrijver dezes houdt zich zeer aanbevolen voor inlichtingen over deze kwestie.

Weltevreden, Kebon Sirih 22.

Z. KAMERLING.

P. S. Hoe is het eigenlijk in dit opzicht met de papagaaien en kakatoea's gesteld, natuurlijk wanneer zij de vrije beschikking hebben over haar beide pooten en niet met de eene voor anker liggen? Mijn kakatoea eet altijd uit haar rechterpoot, wie van de lezers van de Tropische Natuur wil ook eens hier op letten?